

Den 5. februar 2013

Naalakkersuisoq Mimi Karlsen
Departementet for Familie, Kultur, Kirke og Ligestilling

Naalakkersuisoq Palle Christiansen
Departementet for Uddannelse, Forskning og Nordisk Samarbejde

Grønlands Selvstyre

Vedrørende tilflytning fra Grønland til Danmark.

De fire Grønlandske Huse i Danmark har i løbet af det seneste år oplevet en stor stigning i antallet af tilflyttere fra Grønland, som havner i en socialt uholdbar situation i Danmark.

Vi henvender os med dette brev til Grønlands Selvstyre, dels for at gøre opmærksom på problemet, dels for at foreslå tiltag i Grønland, der kan begrænse denne ulykkelige udvikling.

Tilsammen har socialafdelingerne i De Grønlandske Huse i 2012 været i kontakt med flere end 300 personer fra Grønland, der i dette år er flyttet til Danmark, uden at have bolig her, uden at have arbejde eller andet forsørgelsesgrundlag, og i langt de fleste tilfælde uden udsigt til nogensinde at kunne klare sig selv i det danske samfund.

Der er utvivlsomt flere, måske dobbelt så mange personer, der flytter ned til en socialt uholdbar situation i Danmark. Men det er langt fra alle, der kommer i kontakt med et grønlandsk hus.

Gruppen omfatter familier med børn, unge og ældre, enlige og par. Men fælles for dem er, at de i ganske mange tilfælde flytter fra en stabil og ressourcefuld situation i Grønland, med arbejde, bolig, og tilstrækkelige sproglige, sociale og uddannelsesmæssige kompetencer til at kunne klare sig i Grønland, men der er dog også en gruppe som har haft massive problemer allerede i Grønland.

Men ved flytningen til Danmark står disse borgere ofte og meget hurtigt i en ganske uholdbar social situation. De kan oftest ikke tilstrækkeligt dansk til at kunne få et arbejde, de har ikke uddannelse, der kan anvendes i Danmark, de kender ikke tilstrækkeligt til ret og pligt i det danske samfund.

Resultatet er, at rigtig mange synker til bunds i det danske samfund. Boligvilkårene er præget af hjemløshed, midlertidige ophold på herberger, gæsteophold hos bekendte, sommetider betalt med prostitutionslignende ydelser. Mange børn bliver fjernet af de sociale myndigheder, hvis familien lever under sådanne forhold. Alkohol og hash, der typisk ikke har været et problem, mens borgeren boede i Grønland, tager alt for ofte fuldstændig magten for en del af de grønlandske borgere i Danmark.

Mange evner end ikke at modtage den økonomiske hjælp, der ydes i Danmark, fordi de ikke kan leve op til de krav om fx aktivering, uddannelse og lign, der stilles som modydelse for kontanthjælp.

De Grønlandske Huse vejleder ofte borgerne til at rejse hjem til Grønland igen, men i mange tilfælde er vejen hjem til Grønland spærret, fordi borgerne har opsagt bolig og arbejde i Grønland,

har brugt alle deres penge på rejsen ned til Danmark, og opfatter det som en skam at vende tilbage til Grønland, fordi de ikke klarer sig godt i Danmark. Der er dog eksempler på, at grønlændere, der kommer i socialt uføre i Danmark, med hjælp fra dansk kommune og sommetider med hjælp fra hjemkommunen i Grønland, med succes vender tilbage og lever et godt liv i Grønland igen.

På denne baggrund vil vi opfordre Selvstyret til at tage initiativer, der mindsker antallet af ulykkelige, spontane flytninger til Danmark, fx:

- ✓ Engagere KNR og anden folkeoplysning i Grønland til at informere om de faktiske forhold i Danmark. Fx at arbejdsmarkedet i Danmark kræver ekstraordinært høje dansk kundskaber, at danske kommuner ikke stiller bolig til rådighed for borgerne, at kontanthjælp stiller krav om omfattende modydelser, at grønlandsk førtidspension ikke umiddelbart anerkendes i Danmark, at forældremyndigheden kan mistes, hvis familien ikke har en socialt acceptabel situation.
- ✓ Engagere de kommunale, sociale myndigheder i Grønland i dette spørgsmål, så socialarbejdere i Grønland har kendskab til de sociale risici i Danmark, og aktivt fraråder borgerne at kaste sig ud i en spontan flytning til Danmark, og i stedet tilbyder hjælp på det område, hvor borgeren har et problem, der tilskynder til at opgive det hele og flytte til Danmark.
- ✓ Stille midler til rådighed, gerne mod tilbagebetaling, så grønlandske borgere lettere kan få råd og mulighed for at rejse hjem og navnlig til at etablere sig igen i Grønland.

Kan antallet af spontane flytninger formindskes væsentligt, vil Grønland få gavn af borgere, der absolut kan bidrage til udviklingen i Grønland, i stedet for at forspilde deres liv i en udsigtsløs situation i Danmark.

De Grønlandske Huse stiller gerne viden og rådgivning til rådighed for fx KNR og de grønlandske kommuner.

På vegne af De Grønlandske Huse i Danmark

Jan Thrysø
Det Grønlandske Hus i Aalborg

Svend Kolte
Det Grønlandske Hus i Aarhus

Kirsten Mærsk
Det Grønlandske Hus i Odense

Inger Bruun
Det Grønlandske Hus i København